

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Požega

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI
SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA KOD TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U
VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE

Požega, lipanj 2015.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	2
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	4
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	5
IV.	SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA	5
V.	NALAZ	15
VI.	OCJENA UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA	19

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Požega

KLASA: 041-01/15-10/2
URBROJ: 613-13-15-14

Požega, 10. lipnja 2015.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA KOD TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U
VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti sprječavanja i otkrivanja prijevара kod trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Brodsko-posavske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 26. siječnja do 10. lipnja 2015.

I. PREDMET REVIZIJE

Prijevarena se obično karakterizira kao obmana, varanje, skrivanje, tajenje ili kršenje povjerenja, s ciljem pribavljanja koristi ili stjecanja neke neopravdane ili nepoštene prednosti. To je u većini slučajeva protupravna radnja, gdje jedna strana namjerno obmanjuje drugu pogrešnim predstavljanjem. Najčešći oblici prijave su: zlorabica, odnosno otuđivanje imovine, prijevarena u financijskom izvještavanju, nezakonito stvaranje troškova i obveza za društvo te korupcija (osobito u postupcima nabave i prodaje).

Najbolja praksa, uz primjenu zakonske regulative, podrazumijeva sprječavanje, otkrivanje i odgovarajući odgovor na prijave. Postiže se uspostavljanjem standarda i omogućivanjem prepoznavanja i izvješćivanja o prijevarama, razvijanjem alata koji sprječavaju i otkrivaju prijave i odgovarajućim odgovorom na sumnje o prijevarama.

Sprječavanje prijave je troškovno najdjelotvorniji način njezine kontrole i smanjuje vjerojatnost njezina pojavljivanja. Podrazumijeva donošenje općih akata i uspostavu standarda kako bi se smanjila mogućnost prijave, povećanje svjesnosti rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijave kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijave, te prepoznavanje rizika i uspostavljanje prikladnih unutarnjih kontrola, kao odgovor rukovoditelja na rizike prijave. Sprječavanje treba biti podržano odgovarajućim mehanizmima otkrivanja, kako bi eventualne prijave bile otkrivene što je moguće ranije i kako bi bile poduzete odgovarajuće aktivnosti. Primjena sustava otkrivanja prijave ima učinak odvraćanja i jamči da će pokušaji prijave biti brzo i pouzdano otkriveni. Ako mogući počinitelji prijave znaju da će biti otkriveni, manja je vjerojatnost da će pokušati prijaviti. Sustav otkrivanja podrazumijeva analitičke i druge postupke za razotkrivanje nepravilnosti, te izvješćivanje o sumnji na prijavu.

Prijave mogu imati za posljedicu financijske gubitke i uništavanje ugleda, mogu nepovoljno utjecati na moral zaposlenika i narušiti povjerenje javnosti u isporuku javnih usluga (kvaliteta, pravodobnost i slično). Zbog toga rukovoditelji moraju osigurati djelotvoran i učinkovit sustav upravljanja javnim sredstvima i spriječiti da se prijave pojave u njihovom području odgovornosti.

Prema odredbi članka 61. Zakona o proračunu (Narodne novine 57/08, 136/12 i 15/15), za izvršavanje javnih službi i djelatnosti u javnom interesu država, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, može svojom imovinom osnovati ustanove, trgovačka društva i druge pravne osobe. Odredbom članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 25/12, 144/12 i 19/13) je propisano da predstavničko tijelo osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Na području Brodsko-posavske županije (dalje u tekstu: Županija) u vlasništvu jedinica lokalne samouprave su trgovačka društva koja obavljaju komunalne djelatnosti i trgovačka društva koja su osnovana za obavljanje drugih djelatnosti: opskrba plinom, poticanje i razvoj poduzetništva, emitiranje radijskog programa, posredovanje u trgovini te druge djelatnosti.

Predmet revizije učinkovitosti su politike i postupci za sprječavanje i otkrivanje prijave, te aktivnosti koje su trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Županije poduzela kako bi spriječila i otkrila prijave.

Revizijom je obuhvaćeno pet trgovačkih društava: Brod-plin d.o.o. za izgradnju i održavanje plinske mreže, distribuciju i opskrbu prirodnim plinom, proizvodnju, distribuciju i opskrbu toplinskom energijom, Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška d.o.o. za proizvodnju masivnih ploča, drvenih podova i namještaja, Nova Gradiška, Komunalac d.o.o. za usluge u komunalnom gospodarstvu, Slavonski Brod, Komunalac Davor d.o.o. za komunalne usluge, Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o. za komunalne djelatnosti, proizvodnju i distribuciju vode, Davor. Navedena trgovačka društva su izabrana zbog visine ostvarenih prihoda, velikog broja korisnika usluga, objava u medijima i interesa javnosti.

Društvo Brod-plin d.o.o. za izgradnju i održavanje plinske mreže, distribuciju i opskrbu prirodnim plinom, proizvodnju, distribuciju i opskrbu toplinskom energijom, Slavonski Brod (dalje u tekstu: Brod-plin Slavonski Brod) je osnovano 1995. na temelju izjave o osnivanju i upisano je u registar nadležnog trgovačkog suda pod nazivom Brod-plin d.o.o. za izgradnju i održavanje plinske mreže, prijenos i distribuciju zemnog plina. Na temelju odluke Skupštine društva od listopada 2007. upisana je u sudski registar dopuna izjave o osnivanju, kojom se između ostalog mijenja naziv društva te je društvo upisano pod nazivom Brod-plin d.o.o. za izgradnju i održavanje plinske mreže, distribuciju i opskrbu prirodnim plinom, proizvodnju, distribuciju i opskrbu toplinskom energijom. Osnivač i 100,0 %-tni vlasnik je Grad Slavonski Brod. Temeljni kapital društva iznosi 2.919.747,00 kn. Obavlja djelatnosti: proizvodnja, opskrba i distribucija toplinskom energijom, distribucija i opskrba prirodnim plinom, djelatnost kupca toplinske energije i druge djelatnosti utvrđene izjavom o osnivanju. Tijela upravljanja su Skupština (gradonačelnik), Uprava (dva direktora) i Nadzorni odbor. Koncem 2014. ima 45 zaposlenika.

Društvo Drvna industrija Nova Gradiška d.o.o. za proizvodnju masivnih ploča, drvenih podova i namještaja, Nova Gradiška (dalje u tekstu: Drvna industrija Nova Gradiška) je osnovano 2010. na temelju izjave o osnivanju i upisano je u registar nadležnog trgovačkog suda. Osnivač i 100,0 %-tni vlasnik je Industrijski park Nova Gradiška d.o.o. za razvoj i ulaganje, koji je u potpunom vlasništvu Grada Nova Gradiška. Temeljni kapital društva iznosi 1.420.000,00 kn. Obavlja djelatnosti: primarna prerada i piljenje građe, proizvodnja drvenih elemenata, parketa i drvenih podova, masivnih drvenih ploča, lijepljenih drvenih ploča, namještaja, furnira i drvenih elemenata za terase i ostalih proizvoda od drveta te kupnja i prodaja robe. Tijela upravljanja su Skupština (osnivač, zastupan po direktoru) i Uprava (direktor). Koncem 2014. ima 46 zaposlenika.

Društvo Komunalac d.o.o. za usluge u komunalnom gospodarstvu, Slavonski Brod (dalje u tekstu: Komunalac Slavonski Brod) je osnovano 1997. na temelju izjave o osnivanju i upisano u registar nadležnog trgovačkog suda. Osnivač i 100,0 %-tni vlasnik je Grad Slavonski Brod. Temeljni kapital iznosi 6.300.000,00 kn. Obavlja djelatnosti: održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, pogrebne i prateće djelatnosti, tržnica na malo, održavanje groblja te obavljanje pogrebnih poslova, uzgoj usjeva, vrtnog i ukrasnog bilja, održavanje javnih zelenih površina te uređenje i održavanje cesta i prometnica. Tijela upravljanja su Skupština (gradonačelnik), Uprava (dva direktora) i Nadzorni odbor. Koncem 2014. društvo ima 183 zaposlenika.

Društvo Komunalac Davor d.o.o. za komunalne usluge, Davor (dalje u tekstu: Komunalac Davor) je osnovano 2006. na temelju izjave o osnivanju i upisano u registar nadležnog trgovačkog suda. Osnivač i 100,0 %-tni vlasnik je Općina Davor. Temeljni kapital iznosi 20.000,00 kn.

Obavlja djelatnosti: postavljanje instalacija za vodu, plin, grijanje, ventilaciju i hlađenje, uklanjanje otpadnih voda, odvoz otpada, održavanje javnih površina, održavanje groblja i obavljanje pogrebnih poslova, saniranje i uređivanje deponije otpada, održavanje nerazvrstanih cesta, obavljanje dimnjačarskih poslova i druge djelatnosti utvrđene izjavom o osnivanju. Tijela upravljanja su Skupština (Općinsko vijeće Općine Davor), Uprava (direktor) i Nadzorni odbor. Koncem 2014. društvo ima osam zaposlenika.

Društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o. za komunalne djelatnosti, proizvodnju i distribuciju vode, Davor (dalje u tekstu: Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška) je osnovano 1998. na temelju izjave o osnivanju i upisano je u registar nadležnog trgovačkog suda pod nazivom Vodovod Davor, d.o.o. za komunalne djelatnosti. Osnivač i 100,0 %-tni vlasnik do 2009. je Općina Davor, a od 2009. na temelju odluke o diobi poslovnog udjela te ugovora o dijeljenju i prijenosu istoga, osnivači i vlasnici su devet općina s područja Županije. Temeljni kapital iznosi 1.072.700,00 kn. Na temelju odluke osnivača o izmjeni izjave o osnivanju od veljače 2006. društvo je upisano u sudski registar pod nazivom Regionalni vodovod Davor d.o.o. za komunalne djelatnosti, proizvodnju i distribuciju vode. Odlukom o izmjeni i preoblikovanju izjave o osnivanju u društveni ugovor od ožujka 2009., izmijenjene su odredbe o nazivu, predmetu poslovanja, stavljena izvan snage izjava o osnivanju od srpnja 2008. te je zaključen društveni ugovor o osnivanju. Društvo je upisano pod nazivom Regionalni vodovod Davor–Nova Gradiška d.o.o. za komunalne djelatnosti, proizvodnju i distribuciju vode. Na temelju odluke članova društva o izmjeni društvenog ugovora od prosinca 2013. i ožujka 2014. upisane su u sudski registar izmjene predmeta poslovanja. Osnovne djelatnosti društva su javna vodoopskrba i javna odvodnja. Tijela upravljanja su Skupština (osnivači, zastupani po načelnicima), Uprava (direktor) i Nadzorni odbor. Koncem 2014. ima sedam zaposlenika.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi jesu li trgovačka društva uspostavila prikladne politike, procedure i kontrole kako bi spriječila prijevare
- utvrditi poduzimaju li potrebne aktivnosti kako bi povećala svjesnost rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevara
- ocijeniti djelotvornost sustava unutarnjih kontrola s obzirom na rizike prijevara
- utvrditi koje su postupke trgovačka društva uspostavila kako bi što prije otkrila prijevare.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: politike i postupci za sprječavanje prijevara, odgovornost rukovoditelja i zaposlenika u pogledu sprječavanja prijevara, sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevara, analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara.

Revizijskim postupcima je obuhvaćeno poslovanje za 2014. Ovisno o ocjeni rizika, za pojedina područja revizije su obuhvaćena i ranija razdoblja.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Pri odabiru revizijskog pristupa, u cilju pribavljanja revizijskih dokaza i odgovora na ciljeve revizije, primijenjene su različite metode i postupci.

Trgovačkim društvima obuhvaćenima revizijom su poslani upitnici koji su sadržavali pitanja vezana uz politike i postupke sprječavanja prijevара, odgovornosti rukovoditelja i zaposlenika u sprječavanju prijevара, sustav unutarnjih kontrola, te analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара. Provjeravani su dokazi za pojedine tvrdnje iz pribavljenih odgovora. Obavljeni su razgovori s direktorima i zaposlenicima. Analizirani su zakoni, propisi, stručni članci, etički kodeksi, odluke, procedure i drugi opći akti. Pregledane su objave na mrežnim stranicama trgovačkih društava. Izravna dokazna ispitivanja, obavljena su s obzirom na područja podložna prijevarama (nabava, blagajničko poslovanje, obračun plaća i upravljanje grobljima).

Uz glavno pitanje koje se odnosilo na to, poduzimaju li izabrana trgovačka društva potrebne aktivnosti kako bi spriječila i otkrila prijevare, okosnicu revizije su činila sljedeća pitanja:

- Jesu li uspostavljene politike i postupci za sprječavanje prijevара?
- Jesu li rukovoditelji i drugi zaposlenici upoznati sa svojim odgovornostima u pogledu sprječavanja prijevара?
- Je li uspostavljen djelotvoran sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара?
- Jesu li uspostavljeni odgovarajući analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара?

IV. SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA

Politike i postupci za sprječavanje prijevара

Politike i postupci za sprječavanje prijevара se odnose na mjere stvaranja i održavanja etičke kulture i poštenja te mjere nadzora. Razvijanje etičke kulture i osiguravanje smjernica za djelovanje i ponašanje omogućava donošenje i primjena dokumenta (na primjer etički kodeks) kojim se definiraju formalna i neformalna pravila, propisi i dobri običaji u poslovnom ponašanju. Potrebno je i identificirati i spriječiti mogući sukob interesa, odnosno sukob između dužnosti i privatnog interesa zaposlenika, koji bi mogao negativno utjecati na izvršavanje službenih dužnosti i odgovornosti zaposlenika. Najčešći oblici sukoba interesa su zlouporaba položaja i ovlasti, primanje darova i povlastica, korištenje imovine društva za osobne potrebe, nedozvoljeno korištenje povjerljivih informacija i slično. Za sprječavanje prijevара je važna i transparentnost, odnosno javno djelovanje društva koje karakterizira otvorenost i spremnost da se podaci o njemu što je moguće više učine dostupnima javnosti i na taj način odgovornima prema interesnim skupinama (korisnici usluga, poslovni suradnici i drugi).

Etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze u odnosima prema interesnim skupinama, društvo Brod-plin Slavonski Brod je u 2014. uredilo Pravilnikom o radu, Pravilnikom o načinu rada povjerenstva za zaštitu dostojanstva zaposlenika te Politikom kvalitete ISO 9001:2008. Etički kodeks društva donesen je u tijeku obavljanja revizije, a sadrži načela iz područja morala i profesionalne etike kojih se u obavljanju svojih poslova trebaju pridržavati Uprava i zaposlenici društva.

Svrha Kodeksa je uključivanje i razvitak moralnih načela i načela profesionalne etike u poslovne procese i radno okruženje društva. Navedenim Kodeksom je uređeno primanje poklona. Korištenje imovine društva je uređeno Pravilnikom o korištenju službenih motornih vozila, Pravilnikom o korištenju zaštitne i radne odjeće, Odlukom o visini dozvoljenih troškova mobilnih uređaja, Pravilnikom o radu, Etičkim kodeksom i ugovorima o radu. Korištenje vozila zaposlenici obavljaju na temelju dnevnika rada te su odgovorni za štetu napravljenu na vozilu, redovno održavanje, vanjsku i unutarnju čistoću vozila. Ustrojene su evidencije korištenja službenih motornih vozila. Koncem 2014. društvo koristi 12 službenih motornih vozila. Pravilnikom o korištenju zaštitne i radne odjeće je utvrđeno koji zaposlenici raspoređeni na radnim mjestima imaju pravo na zaštitnu odjeću i obuću (osobnu zaštitnu opremu). Ugovorom o radu je utvrđeno da društvo mora osigurati zaposleniku zaštitnu odjeću i osposobiti ga za siguran rad na sredstvima rada. Odlukom o visini dozvoljenih troškova mobilnih uređaja je određena visina dozvoljenih troškova mobilnih uređaja društva na godišnjoj razini za 28 korisnika. Društvo koncem 2014. ima 24 mobitela koje zaposlenici koriste u tri različita tarifna paketa. Direktori imaju pravo na korištenje službenog automobila i mobilnog uređaja u skladu s ugovorima o radu, obvezama, ovlaštenjima i plaći direktora. Pravilnikom o radu je utvrđeno da je poslodavac dužan pribaviti i održavati uređaje, opremu, alate, mjesto rada i pristup mjestu rada, te da je zaposlenik dužan održavati i upotrebljavati u ispravnom stanju sigurnosne uređaje i osobna zaštitna sredstva koja su mu povjerena na uporabu i rukovanje. Etičkim kodeksom je utvrđeno da su zaposlenici obvezni skrbiti o sigurnosti postrojenja i opreme. Prema obrazloženju odgovornih osoba, voditelj Službe tehničke kontrole prema nalogu direktora, mjesečno kontrolira račune za troškove mobilnih uređaja. Zaposlenici Službe distribucije plina prilikom pasivnog dežurstva, odnosno sedam dana (od petka do petka) izvan radnog vremena u stalnoj pripravnosti kod kuće imaju na raspolaganju službeno vozilo i mobitel. Mjesečno se donosi plan dežurstva–pripravnosti kod kuće, kojim je utvrđeno koji su zaposlenici dežurni i po kojem rasporedu. Postupci donošenja odluka u nadležnosti tijela društva (Uprava, Skupština i Nadzorni odbor) utvrđeni su izjavom o osnivanju. Voditelji i drugi zaposlenici odluke donose u okviru djelokruga rada i ovlaštenja. Odluke donose tijela društva na način propisan izjavom o osnivanju i drugim općim aktima. Za donošenje odluka u nadležnosti Uprave, Skupštine i Nadzornog odbora vode se zapisnici, a odluke su urudžbirane i evidentirane. Donesen je Pravilnik o nabavi robe, usluga i radova bagatelne vrijednosti. Transparentnost donošenja odluka je osigurana objavom donesenih odluka na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici društva. Izbjegavanje sukoba interesa u području javne nabave je regulirano odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14) na temelju kojih je donesena i na mrežnoj stranici društva objavljena izjava o postojanju sukoba interesa. Davanje poklona te ugošćavanje nije uređeno općim aktom.

U društvu Drvna industrija Nova Gradiška, primanje poklona je uređeno Pravilnikom o radu, kojim je propisano da zaposlenici ne smiju od podređenih suradnika, poslovnih partnera i osoba s kojima održavaju poslovne veze primati vrijedne poklone niti posuđivati novac, a poslovne se veze ne smiju koristiti za osobne prednosti i probitke. Navedenim Pravilnikom je utvrđeno da sa svim uređajima, strojevima, alatima i priborom kojim se zaposlenik koristi u obavljanju poslova ili ih održava mora postupati stručno i s pažnjom dobrog gospodarstvenika. Prema obrazloženju odgovorne osobe, zaposlenici imaju pristup imovini izvan radnog vremena u slučaju povećanog posla (utovar robe), a službene mobilne uređaje koriste zaposlenici koji su važni za proces proizvodnje kako bi bili na raspolaganju u svakom trenutku. Tijela društva odluke donose na način propisan izjavom o osnivanju i drugim općim aktima. Odluke su donesene na temelju dokumentacije i zakonske regulative. Transparentnost donošenja odluka je osigurana objavom donesenih odluka na oglasnoj ploči društva. Društvo nema mrežnu stranicu.

Opći akt u kojem su navedene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama nije donesen. Također, davanje poklona i ugošćavanje te korištenje sredstava društva (oprema, radna vozila, službeni automobil i mobilni uređaji) nije uređeno općim aktima.

Društvo Komunalac Slavonski Brod je donijelo Kodeks ponašanja, kojim su utvrđene vrijednosti i propisana načela ponašanja svih zaposlenika. Kodeksom je uređen odnos prema radu i suradnicima (poštivanje razlika među ljudima, odgovornosti u odnosima između zaposlenika i poslodavca, odanost poslovnom sustavu društva i komunikacija), način odijevanja, odnos prema javnosti (potrošačima i kupcima, poslovnim partnerima, korisnicima usluga, okolišu, društvenoj zajednici i političkoj javnosti), radni učinak, profesionalni i osobni razvoj zaposlenika, standardi poslovnog ponašanja te neprihvatljivi oblici ponašanja u radnoj okolini. Davanje i primanje poklona te ugošćavanje je uređeno Pravilnikom o davanju i primanju poslovnih poklona i korištenju sredstava reprezentacije. Prema obrazloženju odgovornih osoba, imovina društva se koristi isključivo za poslovne svrhe. Pravilnikom o HTZ opremi je uređen način naručivanja zaštitne opreme, distribucija opreme po radnim jedinicama, zaduživanje opreme i druga pitanja. Kodeksom ponašanja je utvrđeno da svako otuđivanje, pronevjera, uništavanje ili oštećivanje imovine društva nepažljivim rukovanjem i nemarnim odnosom prema radu, kao i neovlašteno korištenje je zabranjeno. Direktori društva imaju pravo na korištenje službenog automobila i mobilnog uređaja u skladu s ugovorima o radu, obvezama, ovlaštenjima i plaći direktora. Osim direktora, pristup imovini društva izvan radnog vremena imaju pojedini zaposlenici prema potrebi posla. Odluke donose tijela društva, na način propisan izjavom o osnivanju i drugim općim aktima. Donesene su na temelju dokumentacije (zapisnici, opći akti i suglasnosti osnivača) i zakonske regulative. Donesen je Pravilnik o bagatelnoj nabavi. Transparentnost donošenja odluka je osigurana objavom donesenih odluka na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici društva. Izbjegavanje sukoba interesa u području javne nabave je regulirano odredbama Zakona o javnoj nabavi na temelju kojih je donesena i na mrežnoj stranici društva objavljena izjava o nepostojanju sukoba interesa. Korištenje službenih motornih vozila i mobilnih uređaja odobrava se zaposlenicima prema potrebama radnog mjesta, ali nije uređeno općim aktima.

Etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze u odnosima prema interesnim skupinama, društvo Komunalac Davor je uredilo Etičkim kodeksom te Pravilnikom o radu. Etičkim kodeksom su utvrđena osnovna etička pravila ponašanja zaposlenika. Svrha Etičkog kodeksa je određivanje i promicanje temeljnih moralnih vrijednosti u poslovnim odnosima unutar društva i prema okruženju. Kodeksom su određena načela etičkog ponašanja (lojalnost i predanost zaposlenika, postupanja u skladu sa zakonom, poštivanje povjerljivosti podataka, sprječavanje sukoba interesa i pribavljanje osobne koristi, primjereno i savjesno korištenje i upravljanje resursima društva, profesionalni odnos s korisnicima usluga i poslovnim partnerima, poslovno odijevanje i izgled zaposlenika), društveno odgovorno poslovanje (zaštita okoliša i čuvanje prirodnih resursa, sigurnost na radu i odgovornost prema društvenoj zajednici) te način provođenja Etičkog kodeksa (osnivanje i rad Povjerenstva za praćenje provođenja i način podnošenja prijave kršenja Etičkog kodeksa). Spomenutim Kodeksom je uređeno davanje i primanje poklona. Pravilnikom o radu je uređena organizacija i ustroj društva, prava i obveze zaposlenika, plaće, ostvarivanje materijalnih prava zaposlenika, organizacija rada te postupci i mjere za zaštitu dostojanstva zaposlenika. Korištenje imovine društva je uređeno Etičkim kodeksom, Pravilnikom o korištenju službenih mobilnih telefona i Pravilnikom o radu. Etičkim kodeksom je određeno da se od zaposlenika očekuje primjereno i savjesno upravljanje resursima društva isključivo u poslovne svrhe na način dobrog gospodarstvenika.

Zaposlenici su dužni štiti cjelovitost, integritet i sigurnost imovine društva. Korištenje telefona i pristup internetu dopušten je isključivo u poslovne svrhe. Pravilnikom o korištenju službenih mobilnih telefona je utvrđeno da se službeni mobitel koristi za službene svrhe uz mogućnost posebnog osobnog plaćanja privatnih razgovora, odnosno osobnog plaćanja iznosa iznad tarifnog modela ili limitiranog iznosa troškova. Društvo ima tri mobitela koje zaposlenici koriste u dva tarifna paketa. Prema obrazloženju odgovorne osobe, direktor društva mjesečno kontrolira račune za troškove mobitela. Pravilnikom o radu je utvrđeno da se poslodavac između ostalog obvezuje održavati strojeve, uređaje, opremu i alate te da je zaposlenik obavezan pravilno upotrebljavati sredstva rada, osobito zaštitnu opremu. Sastavni dio Pravilnika o radu je sistematizacija o radu kojom je između ostalog utvrđeno koja će sredstva za rad koristiti zaposlenici na pojedinom radnom mjestu. Prema obrazloženju odgovorne osobe, službeni automobil koristi direktor, a radna vozila koriste zaposlenici po potrebi, na temelju usmenog odobrenja direktora. Ustrojena je evidencija korištenja službenog vozila. Prema obrazloženju odgovorne osobe, zaposlenici društva nemaju pristup imovini izvan radnog vremena osim u slučaju prekovremenog rada ili hitne intervencije na zahtjev neposrednog rukovoditelja. Postupci donošenja odluka u nadležnosti tijela društva (Skupština i Uprava) utvrđeni su izjavom o osnivanju. Odluke su donijela tijela društva, na način propisan izjavom o osnivanju i drugim općim aktima. Donesene su na temelju dokumentacije (rješenja, zapisnici, opći akti) i zakonske regulative. Donesen je Pravilnik o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti. Transparentnost donošenja odluka je osigurana objavom donesenih odluka na oglasnoj ploči društva. Društvo nema mrežnu stranicu. Izbjegavanje sukoba interesa u području javne nabave je regulirano donošenjem i objavom izjave o nepostojanju sukoba interesa.

Etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze u odnosima prema interesnim skupinama, društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška je uredilo Etičkim kodeksom te Pravilnikom o radu. Etičkim kodeksom su utvrđena osnovna etička pravila ponašanja zaposlenika. Svrha Etičkog kodeksa je određivanje i promicanje temeljnih moralnih vrijednosti u poslovnim odnosima unutar društva i prema okruženju (potrošači i korisnici usluga, poslovni partneri, institucije i vlasnici društva). Kodeksom su određena načela etičkog ponašanja (rad u društvu i međusobna komunikacija, postupanja u skladu sa zakonom, povjerljivost podataka, sukob interesa i koristi, primanje i davanje darova, korištenje resursa, zaštita intelektualnog vlasništva, profesionalni odnos s korisnicima usluga, komunikacija s tržištem i medijima, poslovno odijevanje i izgled zaposlenika, poslovni partneri te načela rukovođenja, odgovornosti i nadzora), društveno odgovorno poslovanje (okoliš i tehnička sigurnost, sigurnost na radu, društvena zajednica, pozitivna selekcija te donacije) te praćenje provedbe i primjene odredbi Etičkog kodeksa (osnivanje i rad Povjerenstva za praćenje provođenja Etičkog kodeksa, način podnošenja prijave kršenja Etičkog kodeksa, nadzor i rješavanje prijave kršenja Etičkog kodeksa i povjerljivost podataka). Pravilnikom o radu je uređena organizacija i ustroj društva, prava i obveze zaposlenika, plaće, ostvarivanje materijalnih prava zaposlenika, organizacija rada te postupci i mjere za zaštitu dostojanstva zaposlenika. Korištenje imovine društva je uređeno Etičkim kodeksom, Pravilnikom o korištenju službenih mobilnih telefona i Pravilnikom o radu. Etičkim kodeksom je određeno da se od zaposlenika očekuje primjereno i savjesno upravljanje resursima društva isključivo u poslovne svrhe na način dobrog gospodarstvenika. Zaposlenici su dužni štiti cjelovitost, integritet i sigurnost imovine društva. Korištenje telefona i pristup internetu dopušten je isključivo u poslovne svrhe. Pravilnikom o korištenju službenih mobilnih telefona je utvrđeno da se mobitel koristi za službene svrhe uz mogućnost posebnog osobnog plaćanja privatnih razgovora, odnosno osobnog plaćanja iznosa iznad tarifnog modela ili limitiranog iznosa troškova. Društvo ima tri mobitela koje zaposlenici koriste u jednom tarifnom paketu.

Prema obrazloženju odgovorne osobe, direktor društva mjesečno kontrolira račune za troškove mobitela. Pravilnikom o radu je utvrđeno da se poslodavac između ostalog obvezuje održavati strojeve, uređaje, opremu i alate te da je zaposlenik obavezan pravilno upotrebljavati sredstva rada, osobito zaštitnu opremu. Sastavni dio Pravilnika o radu je sistematizacija o radu kojom je između ostalo utvrđeno koja će sredstva za rad koristiti zaposlenici na pojedinom radnom mjestu. Društvo ima pet službenih motornih vozila. Prema obrazloženju odgovorne osobe, službeni automobil koristi direktor, a radna vozila koriste zaposlenici po potrebi, na temelju usmenog odobrenja direktora. Ustrojena je evidencija korištenja službenog vozila. Prema obrazloženju odgovorne osobe, zaposlenici društva nemaju pristup imovini izvan radnog vremena osim u slučaju prekovremenog rada ili hitne intervencije na zahtjev neposrednog rukovoditelja. Postupci donošenja odluka u nadležnosti tijela društva (Skupština i Uprava) utvrđeni su društvenim ugovorom. Odluke su donijela tijela društva, na način propisan društvenim ugovorom i drugim općim aktima. Za donošenje odluka u nadležnosti tijela društva vode se zapisnici, a odluke su uruđbirane i evidentirane. Donesen je Pravilnik o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti. Transparentnost donošenja odluka je osigurana objavom odluka i ostalih akata na oglasnoj ploči društva. Prema obrazloženju odgovorne osobe, društvo je u 2014. pristupilo obnovi mrežne stranice. Izbjegavanje sukoba interesa u području javne nabave je regulirano donošenjem i objavom izjave o nepostojanju sukoba interesa.

Odgovornost rukovoditelja i zaposlenika za sprječavanje prijevара

Osnovna odgovornost za sprječavanje i otkrivanje prijevара je na upravi društva. Izobrazba je vrlo značajna za osvješćivanje zaposlenika o negativnim posljedicama prijevара.

Zaštita dostojanstva zaposlenika i zaštita od diskriminacije u društvu Brod-plin Slavonski Brod je uređena Pravilnikom o radu. Etičkim kodeksom je između ostalog utvrđeno da je promicanje etičkog ponašanja i načela sadržanih u Etičkom kodeksu obveza svih zaposlenika društva bez obzira na kojoj se poziciji nalazili i koje poslove obavljali. Navedenim Kodeksom je utvrđeno da zaposlenici pri obavljanju svojih poslova i zadataka moraju raditi i nastupati pošteno, objektivno i nepristrano. Zaposlenici moraju izbjeći odnose koji uključuju rizik korupcije ili koji mogu izazvati sumnju u njihovu objektivnost i nepristranost. Pravilnikom o radu je utvrđeno da je zaposleniku zabranjeno bez pisanog odobrenja društva, za svoj ili tuđi račun, obavljati poslove iz osnovne djelatnosti koju obavlja društvo. Prema obrazloženju odgovornih osoba, prijava i izvješćivanja o mogućem sukobu interesa nije bilo. Postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa su utvrđeni Etičkim kodeksom, kojim je utvrđeno da će Uprava društva u roku 30 dana od donošenja Kodeksa imenovati Etičko povjerenstvo, koje će između ostalog zaprimati pritužbe zaposlenika i korisnika usluga na neetično i moguće korupcijsko ponašanje zaposlenika te provoditi postupak ispitivanja osnovanosti pritužbi. Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava (Narodne novine 158/13) uređene su obveze rukovoditelja i zaposlenika u slučaju sumnje na prijevара za neovlaštenu potrošnju plina. Društvo nije održavalo izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja o prijevarama (što se smatra prijevaram, kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti i slično).

Prava, obveze i odgovornosti te zaštita dostojanstva zaposlenika u društvu Drvna industrija Nova Gradiška je uređena Pravilnikom o radu. Navedenim Pravilnikom je utvrđeno da zaposlenik ne smije bez odobrenja poslodavca za svoj ili tuđi račun zaključivati poslove iz djelatnosti koje obavlja poslodavac.

Osoba ili povjerenstvo za primanje prijava zaposlenika i interesnih skupina vezanih uz sumnjive aktivnosti i druga neetična ponašanja nije imenovano. Drugi interni akt, osim Pravilnika o radu, koji bi se primjenjivao u radu i služio kao smjernica zaposlenicima u pogledu etičkih standarda nije donesen. Također, općim aktima nisu uređeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i zaposlenika u slučaju sumnje na prijevare. Društvo nije održavalo izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja o prijeveri (što se smatra prijeverom, kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti i slično).

Društvo Komunalac Slavonski Brod je donijelo Kodeks ponašanja koji služi kao smjernica zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. U okviru Kodeksa ponašanja je određeno da zaposlenik ne smije sudjelovati u financijskim i drugim aktivnostima koje mogu štetiti poslovanju, interesu, ugledu i dobrobiti društva, kao i svim situacijama u kojima je osobni interes u sukobu s poslovnim. Također, zaposlenik se tijekom radnog vremena niti izvan njega ne smije baviti djelatnostima kojima konkurira poslovanju društva. Zaposlenici su upoznati s odredbama Kodeksa ponašanja koji je objavljen na mrežnoj stranici društva. Općim aktom nisu utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa. Prema obrazloženju odgovornih osoba, obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijeveru su uređene kroz svakodnevne operativne poslove. Društvo nije održavalo izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja o prijeveri (što se smatra prijeverom, kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti i slično).

Zaposlenici društva Komunalac Davor, kao smjernice u pogledu etičkih standarda u svom radu primjenjuju Etički kodeks te Pravilnik o radu. Etičkim kodeksom su uređene temeljne etičke vrijednosti i postupanja u slučaju njihovih kršenja, a Pravilnikom o radu temeljna prava i obveze zaposlenika iz radnog odnosa. Etičkim kodeksom su utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa. Svaki sukob interesa ili mogućnost takvog sukoba u poslovnim transakcijama društvo treba spriječiti. Sve sumnje vezane uz moguće sukobe interesa treba prijaviti direktoru ili Povjerenstvu za praćenje Etičkog kodeksa. Prema obrazloženju odgovorne osobe, prijava i izvješćivanja o mogućem sukobu interesa nije bilo. Etičkim kodeksom su uređene obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijeveru. Zaposlenici društva su upoznati s odredbama Etičkog kodeksa.

Zaposlenici društva Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška, kao smjernice u pogledu etičkih standarda u svom radu primjenjuju Etički kodeks te Pravilnik o radu. Etičkim kodeksom su uređene temeljne etičke vrijednosti i postupanja u slučaju njihovih kršenja, a Pravilnikom o radu temeljna prava i obveze zaposlenika iz radnog odnosa. Etičkim kodeksom su utvrđeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa. Svaki sukob interesa ili mogućnost takvog sukoba u poslovnim transakcijama Društvo treba spriječiti. Sve sumnje vezane uz moguće sukobe interesa treba prijaviti direktoru ili Povjerenstvu za praćenje Etičkog kodeksa. Prema obrazloženju odgovorne osobe, prijava i izvješćivanja o mogućem sukobu interesa nije bilo. Etičkim kodeksom su uređene obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijeveru. Zaposlenici društva su upoznati s odredbama Etičkog kodeksa.

Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара

Unutarnje kontrole osiguravaju ekonomično i učinkovito ostvarenje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sigurnost imovine i informacija, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka i prijevара te kvalitetu računovodstvenih podataka i pravodobno pružanje financijskih, rukovodnih i drugih informacija. Odgovornost su uprave društva.

Unutarnje kontrole u društvu Brod-plin Slavonski Brod su ugrađene u pojedine poslovne procese. Dokumentaciju prije knjiženja i evidentiranja u poslovnim knjigama nadziru i ovjeravaju direktori te voditelji službi, a unos podataka u informacijski sustav obavlja zaposlenica službe računovodstva i financija. Sastavni dio Pravilnika o radu je sistematizacija radnih mjesta kojom su utvrđena radna mjesta, službe rukovođenja procesom rada, uvjeti koje mora ispunjavati zaposlenik, opis radnog mjesta te obveza da se radi na svim poslovima kada to zahtijevaju okolnosti. Navedenom sistematizacijom je utvrđeno da radom društva rukovodi Uprava (dva direktora), koja predstavlja i zastupa društvo u svima poslovima. Voditelji službi su odgovorni za rad pojedine službe, odnosno odgovorni su za rad zaposlenika čijim poslovima rukovode, te odgovaraju za ukupnu radnu i tehnološku disciplinu unutar službe. Voditelji službi podnose izvješća Upravi, koja su sastavni dio godišnjeg izvješća društva o poslovanju. Društvo je uspostavilo odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa kako bi se spriječilo pojavljivanje prijevара na način da direktori (Uprava društva) samo uz suglasnost Nadzornog odbora, prema izjavi o osnivanju, odlučuju o zaključivanju pravnih poslova čija vrijednost prelazi 100.000,00 kn, otuđenju i opterećivanju nekretnine društva te stjecanju i raspolaganju udjelima (dionicama) u drugim trgovačkim društvima. Po veličini je razvrstano u male poduzetnike. Nema obvezu ustrojavanja unutarnje revizije. Ocjenu financijskih izvještaja jednom godišnje daje revizorska tvrtka, prema čijem mišljenju su podaci u financijskim izvještajima za 2013. iskazani fer i objektivno. Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. kojom je izraženo uvjetno mišljenje. Od 2010. do 2014. provedeni su između ostalog i nadzori za koncesiju distribucije plina i provođenje odredbi Zakona o zaštiti na radu (Državni inspektorat), uporabu zakonitih mjerila (Državni zavod za mjeriteljstvo) i drugi nadzori. Funkcioniranje unutarnjih kontrola nije uređeno općim aktom i ne ocjenjuje se redovito. Društvo nije ocjenjivalo specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te nisu razvijene odgovarajuće protumjere i akcijski planovi kako bi upravljali rizicima pojavljivanja prijevара.

U društvu Drvna industrija Nova Gradiška unutarnje kontrole su ugrađene u procese poslovanja. Dokumentaciju prije knjiženja i evidentiranja u poslovnim knjigama nadzire i ovjerava direktor, a unos podataka u informacijski sustav obavlja knjigovođa. Po veličini je razvrstano u male poduzetnike. Nema obvezu ustrojavanja unutarnje revizije. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju za 2012., kojom je izraženo uvjetno mišljenje. Izjavom o osnivanju je utvrđeno da za otuđenje i opterećenje imovine društva, zaduživanje društva prema jednoj osobi (kumulativno), davanje jamstva, čije vrijednosti prelaze 250.000,00 kn te za vrijednost iznad 250.000,00 kn Uprava društva mora imati suglasnost Skupštine. Funkcioniranje unutarnjih kontrola nije uređeno općim aktom i ne ocjenjuje se redovito. Općim aktom nije uređena podjela dužnosti zaposlenika i poslova. Društvo u posljednje dvije godine nije ocijenilo specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара te nema razvijene načine upravljanja eventualno utvrđenim rizicima.

U društvu Komunalac Slavonski Brod, unutarnje kontrole su ugrađene u procese poslovanja. Dokumentaciju prije knjiženja i evidentiranja u poslovnim knjigama nadziru i ovjeravaju direktori i voditelji organizacijskih jedinica, a unos podataka u informacijski sustav obavljaju zaposlenici organizacijskih jedinica. Uprava vodi poslove na vlastitu odgovornost i dužna je postupati po uputama u vođenju poslova koje joj dostavi Skupština i Nadzorni odbor. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu društva uređeno je unutarnje ustrojstvo, uvjeti za obavljanje poslova, sistematizacija poslova prema vrsti i drugim mjerilima te posebni uvjeti koje zaposlenik mora ispunjavati za obavljanje poslova. Izjavom o osnivanju je određeno da Uprava može samo uz suglasnost Nadzornog odbora otuđivati i opterećivati nekretnine društva, stjecati ili raspolagati udjelima ili dionicama u drugim trgovačkim društvima, zaključivati pravne poslove čija vrijednost prelazi 100.000,00 kn, dodjeljivati ili opozivati prokuriste i donositi odluke o isplati predujma na ime dijela dobiti te donositi opće akte društva koji reguliraju radne odnose ili organizacijski ustroj društva. Po veličini je razvrstano u srednje poduzetnike. Nema obvezu ustrojavanja unutarnje revizije. U posljednjih pet godina društvo je svake godine bilo podvrgnuto reviziji. Ocjenu financijskih izvještaja jednom godišnje daje vanjska revizorska tvrtka, prema čijem mišljenju su podaci u financijskim izvještajima za 2013. iskazani fer i objektivno. Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja za 2011. kojom je izraženo uvjetno mišljenje. Funkcioniranje unutarnjih kontrola nije uređeno općim aktom. Društvo ne ocjenjuje redovito (barem jednom godišnje) funkcioniranje unutarnjih kontrola niti je u posljednje dvije godine ocijenilo specifična područja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara te nema razvijene načine upravljanja eventualno utvrđenim rizicima.

Unutarnje kontrole u društvu Komunalac Davor su ugrađene u pojedine poslovne procese. Dokumentaciju prije knjiženja nadzire i ovjerava direktor. Poslovne događaje provodi i u informacijski sustav unosi računovotkinja društva. Direktor zastupa društvo i vodi poslovanje te je obavezan slijediti smjernice i poštivati ograničenja koja je donijela Skupština. U okviru Pravilnika o radu je donesena sistematizacija radnih mjesta društva kojom su određeni uvjeti za obavljanje poslova u skladu s potrebama načina rada te uvjete koje zaposlenik mora ispunjavati za obavljanje poslova. Po veličini je razvrstano u male poduzetnike. Nema obvezu ustrojavanja unutarnje revizije. Odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa nije uspostavljeno.

Unutarnje kontrole u društvu Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška su ugrađene u pojedine poslovne procese. Dokumentaciju prije knjiženja nadzire i ovjerava direktor. Poslovne događaje provodi i u informacijski sustav unosi računovotkinja društva. Društvenim ugovorom je određeno da Uprava zastupa društvo i vodi poslove društva bez ograničenja. U okviru Pravilnika o radu donesena je sistematizacija radnih mjesta društva kojom su između ostalog utvrđena radna mjesta, uvjeti koje mora ispunjavati zaposlenik te radne aktivnosti zaposlenika na pojedinom radnom mjestu. Po veličini je razvrstano u male poduzetnike. Nema obvezu ustrojavanja unutarnje revizije. Državni ured za reviziju je obavio posebnu reviziju ekonomske opravdanosti razlika u cijeni vodnih usluga (javna vodoopskrba i odvodnja) na području Brodsko–posavske županije za 2012., kojom je utvrđeno da cijena javne vodoopskrbe i javne odvodnje nije dovoljno ekonomski opravdana. Odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa nije uspostavljeno.

Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара

U društvu Brod-plin Slavonski Brod direktori i voditelji službi kontroliraju sumnjive transakcije, te u slučaju sumnje dokumentaciju prosljeđuju u nadležnu službu na provjeru. Prema obrazloženju odgovornih osoba, društvo kontrolira potrošnju plina redovnim periodičnim i izvanrednim pregledima plinske instalacije, mjesečnim očitavanjem potrošnje plin, provjerava otvorene stavke potraživanja i poduzima mjere naplate (opomene, obavijesti o isključenju i ovršni postupci) te dostavlja izvode otvorenih stavki na potvrdu. Društvo nadzire podatke koji se odnose na područja koja bi mogla biti podložnija prijevarama (nabava roba, radova i usluga, obračun plaća i blagajničko poslovanje).

Anonimni i povjerljivi kanali dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti, uspostavljeni su u dijelu koji se odnosi na Zakon o zaštiti potrošača tako što je imenovano povjerenstvo za rješavanje reklamacija potrošača. Prema obrazloženju odgovornih osoba, zaposlenici, korisnici usluga i druge interesne skupine na sumnjive aktivnosti su u 2014. mogli ukazati popunjavanjem obrasca za prijavu razgovora s predstavnicima društva (direktori i voditelji službe), koji je objavljen na mrežnoj stranici društva. Popunjeni obrazac podnositelji su mogli dostaviti elektronskom poštom, poštom i telefaksom ili donijeti osobno u društvo. Popunjeni obrazac za prijavu se urudžbirao i prosljeđivao voditelju službe na koju se odnose postavljena pitanja. Društvo je postupke i tehnike otkrivanja prijevара u 2014. uspostavilo u okviru redovnih zadataka zaposlenika. Prema obrazloženju odgovornih osoba, anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevараu je zajamčena. Podaci o podnositelju prijave se smatraju povjerljivim podacima. Općim aktima nisu uređeni zahtjevi za izvješćivanjem o sumnji na prijevараu te nije zajamčena anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevараu. Prema obrazloženju odgovornih osoba, tijekom 2014. nije bilo pritužbi koje su ukazivale na prijevараe.

Društvo Drvna industrija Nova Gradiška nadzire podatke koji se odnose na područja koja bi mogla biti podložna prijevarama (blagajničko poslovanje i obračun plaća). Prema obrazloženju odgovorne osobe, društvo nije istraživalo sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama, drugim interesnim skupinama i događajima. Općim aktima nisu uređeni zahtjevi za izvješćivanjem o sumnji na prijevarama te nije zajamčena anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevarama. Također, nisu uspostavljeni anonimni i povjerljivi kanali dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti. Prema obrazloženju odgovorne osobe, tijekom 2014. nije bilo pritužbi koje su ukazivale na prijevarama.

U društvu Komunalac Slavonski Brod voditelji poslovnih jedinica i direktori kontroliraju transakcije, te u slučaju sumnje dokumentaciju prosljeđuju u nadležnu službu na provjeru. Društvo nadzire podatke koji se odnose na područja koja bi mogla biti podložnija prijevarama (nabava roba, radova i usluga, blagajničko poslovanje i upravljanje grobljima). Prema obrazloženju odgovornih osoba, u slučaju zaprimanja prijave, društvo saziva Povjerenstvo koje podnesenu prijavu ispita. Upravi društva Povjerenstvo podnese očitovanje u kojem iznese koje su radnje poduzete, što je utvrđeno te prijedlog o prihvaćanju ili odbacivanju prijave. Nakon zaprimljenog očitovanja, Uprava obavijesti organizacijsku jedinicu koja je nadležna za predmet anonimne prijave koje radnje je potrebno poduzeti. Postupci i tehnike otkrivanja prijevarama su uspostavljeni u okviru redovnih zadataka zaposlenika. Društvo općim aktima nije uređilo zahtjeve za izvješćivanje o sumnji na prijevarama niti je zajamčena anonimnost i zaštita osoba koje bi izvijestile o prijevarama.

Anonimni i povjerljivi kanali dojava kojima bi zaposlenici i druge interesne skupine mogle ukazati na sumnjive aktivnosti nisu uspostavljeni. Prema obrazloženju odgovornih osoba, nije bilo pritužbi koje su ukazivale na prijevare.

U društvu Komunalac Davor, sumnjive transakcije se istražuju na način da direktor kontrolira transakcije, te u slučaju sumnje dokumentaciju dodatno provjerava. Društvo nadzire podatke koji se odnose na područja koja bi mogla biti podložnija prijevarama (blagajničko poslovanje, nabava roba, radova i usluga te obračun plaće). Etičkim kodeksom te Odlukom o načinu rada Povjerenstva za etiku i osobe za nepravilnosti utvrđeni su postupci i tehnike otkrivanja prijevare te uređeni zahtjevi za izvješćivanjem o sumnji na prijevare. Također je zajamčena anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevare te su uspostavljeni anonimni i povjerljivi kanali dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti. Navedenom Povjerenstvu se može obratiti svaki zaposlenik i bilo koji građanin odnosno pravna osoba koji opravdano sumnjaju na korupciju i kršenje etičkih načela. Po zaprimljenoj prijavi (pritužbi), Povjerenstvo je dužno provesti postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe i Upravi društva podnijeti pisano izvješće. Uprava društva dužna je razmotriti prijavu i po potrebi pokrenuti postupak odgovornosti, te o pokretanju postupka obavijestiti Povjerenstvo. Anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevare je zajamčena. Odredbama Etičkog kodeksa je utvrđeno da se podaci o podnositelju prijave smatraju povjerljivim podacima te da podnošenje prijave od zaposlenika ne može biti razlog za njegovo sankcioniranje. Također, Odlukom o načinu rada Povjerenstva za etiku i osobe za nepravilnosti je određeno da se zaposlenicima koji su prijavili neetičnost ili nepravilnosti jamči anonimnost, zaštita od uskraćivanja ili ograničavanja prava te zaštita od bilo kojeg drugog oblika zlostavljanja ili uznemiravanja. Vođenje evidencije primljenih prijava (pritužbi) je obveza povjerenika za etiku. Prema obrazloženju odgovorne osobe, nije bilo pritužbi koje su ukazivale na prijevare. Propusti su uočeni u planiranju javne nabave (planom nabave nisu obuhvaćene sve nabave roba i usluga).

U društvu Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška, sumnjive transakcije se istražuju na način da direktor kontrolira transakcije, te u slučaju sumnje dokumentaciju dodatno provjerava. Društvo nadzire podatke koji se odnose na područja koja bi mogla biti podložna prijevarama (nabava roba, radova i usluga, blagajničko poslovanje i obračun plaća). Etičkim kodeksom te Odlukom o načinu rada Povjerenstva za etiku i osobe za nepravilnosti utvrđeni su postupci i tehnike otkrivanja prijevare te uređeni zahtjevi za izvješćivanjem o sumnji na prijevare. Također je zajamčena anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevare te su uspostavljeni anonimni i povjerljivi kanali dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti. Navedenom Povjerenstvu se može obratiti svaki zaposlenik i bilo koji građanin odnosno pravna osoba koji opravdano sumnjaju na korupciju i kršenje etičkih načela. Po zaprimljenoj prijavi (pritužbi), Povjerenstvo je dužno provesti postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe i Upravi društva podnijeti pisano izvješće. Uprava društva dužna je razmotriti prijavu i po potrebi pokrenuti postupak odgovornosti, te o pokretanju postupka obavijestiti Povjerenstvo. Podnesene prijave su strogo povjerljive te je zajamčena puna povjerljivost podataka. Podnošenje prijave od zaposlenika ne može biti razlogom za njihovo sankcioniranje, odnosno jamči se zaštita anonimnosti, uskraćivanja ili ograničavanja prava te zaštita od bilo kojeg oblika zlostavljanja ili uznemiravanja. Vođenje evidencije primljenih prijava (pritužbi) je obveza povjerenika za etiku. Prema obrazloženju odgovorne osobe, nije bilo pritužbi koje su ukazivale na prijevare. Propusti su uočeni u planiranju javne nabave (planom nabave nisu obuhvaćene sve nabave roba i usluga).

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: politike i postupci za sprječavanje prijevара, odgovornost rukovoditelja i zaposlenika za sprječavanje prijevара, sustav unutarnjih kontrolа s obzirom na pojavnost prijevара te analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара.

Obavljenom revizijom su utvrđeni propusti koji se odnose na politike i postupke za sprječavanje prijevара, odgovornost rukovoditelja i zaposlenika za sprječavanje prijevара, sustav unutarnjih kontrolа s obzirom na pojavnost prijevара te analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара.

1. Politike i postupci za sprječavanje prijevара

1.1. Opće akte (etički kodeksi i kodeks ponašanja) u kojima su navedene i uređene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze u odnosima prema interesnim skupinama su donijela društva Komunalac Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška. Društvo Brod-plin Slavonski Brod je donijelo Etički kodeks u kojem su navedene i uređene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze u odnosima prema interesnim skupinama. Davanje i primanje poklona, općim aktima su uredila društva Komunalac Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška, a primanje poklona društvo Drvna industrija Nova Gradiška. Primanje poklona u društvu Brod-plin Slavonski Brod je uređeno Etičkim kodeksom. Ugošćavanje je općim aktom uredilo društvo Komunalac Slavonski Brod. Korištenje sredstava društva (službena motorna vozila, osobna zaštitna oprema i službeni mobiteli) je općim aktima uredilo društvo Brod-plin Slavonski Brod.

Društvo Drvna industrija Nova Gradiška nema opći akt u kome su navedene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze u odnosima prema interesnim skupinama. Društva Brod-plin Slavonski Brod i Drvna industrija Nova Gradiška nisu općim aktima uredila davanje poklona i ugošćavanje. Društvo Drvna industrija Nova Gradiška nije općim aktima uredilo korištenje sredstava društva (oprema, radna vozila, službeni automobil i mobilni uređaji). Direktori društva Komunalac Slavonski Brod imaju pravo na korištenje službenog automobila i mobilnih uređaja na temelju ugovora o radu, obvezama, ovlaštenjima i plaći direktora, dok korištenje službenih motornih vozila i mobilnih uređaja ostalih zaposlenika nije uređeno općim aktima.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Drvna industrija Nova Gradiška donijeti opći akt, kojim će urediti etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama. Također predlaže, društvima Brod-plin Slavonski Brod i Drvna industrija Nova Gradiška općim aktima urediti davanje poklona te ugošćavanje (tko ima pravo na korištenje sredstava za ugošćavanje, koga se može ugostiti te u kojim prigodama). Predlaže društvu Drvna industrija Nova Gradiška općim aktima urediti korištenje sredstava društva. Društvu Komunalac Slavonski Brod, predlaže općim aktima urediti način uporabe i prava vezana uz korištenje službenih motornih vozila i mobilnih uređaja.

1.2. *Društvo Brod-plin Slavonski Brod je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će ustrojiti potrebne opće akte.*

Društvo Drvna industrija Nova Gradiška je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Komunalac Slavonski Brod je prihvatilo preporuku Državnog ured za reviziju i navodi da se će donijeti opći akt kojim će regulirati način uporabe i prava vezana uz korištenje službenih vozila i mobilnih uređaja.

2. Odgovornost rukovoditelja i zaposlenika za sprječavanje prijevара

2.1. Društva Komunalac Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška imaju opće akte, koji služe zaposlenicima kao smjernice u pogledu etičkih standarda koje primjenjuju u svom radu. Društvo Brod-plin Slavonski Brod je donijelo Etički kodeks, koji služi zaposlenicima kao smjernice u pogledu etičkih standarda koje primjenjuju u svom radu. Postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa, općim aktima su utvrdila društva Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška kao i obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na neetična ponašanja. Postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa u društvu Brod-plin Slavonski Brod su utvrđeni Etičkim kodeksom. Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava su uređene obveze rukovoditelja i zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru za neovlaštenu potrošnju plina u društvu Brod-plin Slavonski Brod. Društva su upoznala zaposlenike s odredbama općih akata kojima su uređene etičke vrijednosti i poslovna načela.

Društvo Drvna industrija Nova Gradiška nije donijelo opći akt koji bi zaposlenicima služio kao smjernica u pogledu etičkih standarda koje bi bili obvezni primjenjivati u svom radu. Također, društva Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod nisu utvrdila općim aktima postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Nadalje, trgovačka društva Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod nisu održavala izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja o prijevari (što se smatra prijevarom, kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti i slično).

Državni ured za reviziju predlaže društvu Drvna industrija Nova Gradiška donijeti opći akt, kojim bi uredilo etičke standarde ponašanja zaposlenika. Predlaže društvima Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod općim aktima urediti postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Nadalje, trgovačkim društvima Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod predlaže održavati izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja o prijevari (što se smatra prijevarom, kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti i slično).

2.2. *Društvo Brod-plin Slavonski Brod je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će održati potrebnu izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja o prijevari.*

Društvo Drvna industrija Nova Gradiška je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Komunalac Slavonski Brod je prihvatilo preporuke Državnog ured za reviziju i navodi da će donijeti opći akt kojim će urediti postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Društvo navodi da će održati potrebnu izobrazbu zaposlenika vezano uz stjecanja potrebnih znanja o prijevari.

3. Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара

3.1. Trgovačka društva Brod-plin Slavonski Brod, Komunalac Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška su donijela opće akte kojima su uređene podjele dužnosti zaposlenika i poslova. Odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa, kao mjeru sprječavanja pojavljivanja prijevара, su uspostavila društva Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod.

Trgovačka društva Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod nemaju procedure i radne upute kojima bi bio uređen sustav unutarnjih kontrola te nisu ocjenjivala funkcioniranje unutarnjih kontrola. Društvo Drvna industrija Nova Gradiška nije općim aktom uredilo podjelu dužnosti zaposlenika i poslova.

Trgovačka društva Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod nisu ocjenjivala područja u kojima postoji veći rizik pojavljivanja prijevара, nisu donijela protumjere ili akcijske planove za upravljanje rizicima. Odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa nisu uspostavila društva Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška.

Državni ured za reviziju predlaže trgovačkim društvima Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod donijeti opće akte, kojima će urediti funkcioniranje unutarnjih kontrola te ocjenjivanje sustava unutarnjih kontrola. S obzirom da je podjela dužnosti jedan od temeljnih uvjeta funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola, predlaže društvu Drvna industrija Nova Gradiška donijeti opći akt, kojim će se urediti podjela dužnosti zaposlenika i poslova. Nadalje, predlaže trgovačkim društvima Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod utvrditi specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара, ocijeniti rizike, u skladu s ocjenom rizika razviti i primijeniti protumjere, akcijske planove i strategije za upravljanje utvrđenim rizicima. Predlaže uspostaviti odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa (društva Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška).

3.2. *Društvo Brod-plin Slavonski Brod je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju i navodi da će ustrojiti potrebne opće akte, prilagoditi sustav unutarnje kontrole te primjenjivati protumjere, akcijske planove i strategije za upravljanje rizicima.*

Društvo Drvna industrija Nova Gradiška je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Komunalac Slavonski Brod je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju i navodi da se obvezuje donijeti opći akt kojim će urediti funkcioniranje unutarnjih kontrola te ocjenjivanje sustava unutarnjih kontrola. Nadalje, društvo će utvrditi specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара, ocijeniti rizike i u skladu s navedenim razviti i primijeniti protumjere, akcijske planove i strategije za upravljanje rizicima.

Društvo Komunalac Davor je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će uspostaviti odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa.

Društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će uspostaviti odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa.

4. Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара

4.1. Sumnjive transakcije i skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima su istraživala trgovačka društva Brod-plin Slavonski Brod, Komunalac Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška. Općim aktima su društva Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška uredila zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevare te zajamčila anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevare. Društva Brod-plin Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška su uspostavila anonimne i povjerljive kanale kojima zaposlenici i druge interesne skupine mogu ukazati na sumnjive aktivnosti.

Društvo Drvna industrija Nova Gradiška nije istraživalo sumnjive transakcije i skrivene odnose među pojedincima, organizacijama, drugim interesnim skupinama i događajima. U društvima Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška uočeni su propusti u planiranju javne nabave. Planovima nabave nisu obuhvaćene sve nabave roba i usluga. Prema odredbi članka 20. Zakona o javnoj nabavi, za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kuna, a manja od 200.000,00 kn za nabavu robe i usluga, odnosno 500.000,00 kn za nabavu radova, u plan nabave unose se podaci o predmetu nabave i procijenjenoj vrijednosti nabave. Društva Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod nisu općim aktima uredila zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevare te zajamčila anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevare. Nadalje, društva Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod nisu uspostavila anonimne i povjerljive kanale kojima zaposlenici i druge interesne skupine mogu ukazati na sumnjive aktivnosti.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Drvna industrija Nova Gradiška istraživati sumnjive transakcije i skrivene odnose među pojedincima, organizacijama, drugim interesnim skupinama i događajima. Također, predlaže društvima Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška planovima javne nabave obuhvatiti sve nabave roba i usluga. Društvima Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod predlaže općim aktima urediti zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevare te zajamčiti anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevare. Također, predlaže društvima Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod uspostaviti anonimne i povjerljive kanale putem kojih zaposlenici i druge interesne skupine mogu ukazati na sumnjive aktivnosti.

4.2. *Društvo Brod-plin Slavonski Brod je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će ustrojiti potrebne opće akte.*

Društvo Drvna industrija Nova Gradiška je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Komunalac Slavonski Brod je prihvatilo preporuke Državnog ureda za reviziju i navodi da će općim aktom urediti zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevare, zajamčiti anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevare te uspostaviti anonimne i povjerljive kanale putem kojih zaposlenici i druge interesne skupine mogu ukazati na sumnjive aktivnosti.

Društvo Komunalac Davor je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će planom nabave obuhvatiti nabavu svih roba i usluga.

Društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će planom nabave obuhvatiti nabavu svih roba i usluga.

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA

Rukovoditelji su obvezni osigurati djelotvoran i učinkovit sustav upravljanja javnim sredstvima i spriječiti da se prijevare pojave u njihovom području odgovornosti. Sprječavanje prijevare podrazumijeva donošenje općih akata i uspostavu standarda kako bi se smanjila mogućnost prijevare, povećanje svjesnosti rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti prijevare, kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevare, te prepoznavanje rizika i uspostavljanje prikladnih unutarnjih kontrola, kao odgovor na rizike prijevare.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da su trgovačka društva obuhvaćena revizijom poduzimala aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje prijevare, pri čemu su potrebna određena poboljšanja.

Opće akte kojima su uređene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze u odnosima prema interesnim skupinama su donijela tri društva (Komunalac Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška). Društvo Brod-plin Slavonski Brod je donijelo Etički kodeks u kojem su navedene i uređene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze u odnosima prema interesnim skupinama. Davanje i primanje poklona, općim aktima su uredila tri društva (Komunalac Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška), a primanje poklona društvo Drvna industrija Nova Gradiška. Društvo Brod-plin Slavonski Brod je primanje poklona uredilo Etičkim kodeksom. Ugošćavanje je općim aktom uredilo društvo Komunalac Slavonski Brod. Korištenje sredstava društva je općim aktima uredilo društvo Brod-plin Slavonski Brod. Društvo Drvna industrija Nova Gradiška nije donijelo opći akt kojim bi se uredile etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze zaposlenika međusobno i prema interesnim skupinama. Dva društva (Brod-plin Slavonski Brod i Drvna industrija Nova Gradiška) općim aktima nisu uredila davanje poklona i ugošćavanje. Korištenje sredstava društva nije općim aktima uredilo društvo Drvna industrija Nova Gradiška. Način uporabe i prava vezana uz korištenje službenih motornih vozila i mobilnih uređaja općim aktima nije uredilo društvo Komunalac Slavonski Brod.

Opće akte koji služe zaposlenicima kao smjernice u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu su donijela tri društva (Komunalac Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška). Društvo Brod-plin Slavonski Brod je donijelo Etički kodeks koji služi kao smjernica zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa, općim aktima su utvrdila dva društva (Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška) te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na neetična ponašanja uredila tri društva (Brod-plin Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška). Društvo Brod-plin Slavonski Brod je Etičkim kodeksom utvrdilo postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa u društvu. Opći akt koji služi zaposlenicima kao smjernice u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu nije donijelo društvo Drvna industrija Nova Gradiška. Dva društva (Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod) nisu utvrdila općim aktima postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te uredila obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevare. Tri trgovačka društva (Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod) nisu održavala izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja o prijavi (što se smatra prijevaram, kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti i slično).

Opće akte kojima su uređene podjele dužnosti zaposlenika i poslova donijela su četiri društva (Brod-plin Slavonski Brod, Komunalac Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška). Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su unutarnje kontrole ugradile u poslovne procese. Odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa su uspostavila tri društva (Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod). Tri trgovačka društva (Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod) nisu donijela procedure i radne upute kojima bi bio uređen sustav unutarnjih kontrola te ne ocjenjuju sustav unutarnjih kontrola. Društvo Drvna industrija Nova Gradiška nije donijelo opći akt kojim bi bila uređena podjela dužnosti zaposlenika i poslova. Tri trgovačka društva (Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod) nisu ocjenjivala područja u kojima postoji veći rizik pojavljivanja prijevara te nisu donijela protumjere ili akcijske planove za upravljanje rizicima. U dva društva (Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška) odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa nije uspostavljeno.

Sumnjive transakcije i skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima su istraživala četiri trgovačka društva (Brod-plin Slavonski Brod, Komunalac Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška). Zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru su općim aktima uredila te anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru zajamčila dva društva (Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška). Tri društva (Brod-plin Slavonski Brod, Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška) su uspostavila anonimne i povjerljive kanale kojima zaposlenici i druge interesne skupine mogu ukazati na sumnjive aktivnosti. Sumnjive transakcije i skrivene odnose među pojedincima, organizacijama, drugim interesnim skupinama i događajima nije istraživalo društvo Drvna industrija Nova Gradiška. U dva društva (Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška) su uočeni propusti u području nabave. Tri društva (Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod) nisu općim aktima uredila zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru te zajamčila anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru. Anonimne i povjerljive kanale kojima zaposlenici i druge interesne skupine mogu ukazati na sumnjive aktivnosti nisu uspostavila dva društva (Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod).

Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- općim aktom urediti etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze zaposlenika međusobno i prema interesnim skupinama (društvo Drvna industrija Nova Gradiška)
- urediti općim aktima davanje poklona te ugošćavanje (društva Brod-plin Slavonski Brod i Drvna industrija Nova Gradiška)
- urediti općim aktima korištenje sredstava društva (oprema, službena motorna vozila, mobilni uređaji i ostala sredstva) (društvo Drvna industrija Nova Gradiška) te službenih motornih vozila i mobilnih uređaja (društvo Komunalac Slavonski Brod)
- općim aktima urediti postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru (društva Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod)

- održavati izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja o prijeveri (što se smatra prijeverom, kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti i slično) (društva Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod)
- urediti općim aktom funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola (društva Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod)
- redovito pratiti, ocjenjivati i prilagođavati sustav unutarnjih kontrola potrebama i eventualnim promjenama poslovanja (društva Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod)
- općim aktom urediti podjelu dužnosti zaposlenika i poslova (društvo Drvna industrija Nova Gradiška)
- redovito ocjenjivati i nadzirati specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevera, ocjenjivati rizike te u skladu s ocjenom rizika razvijati i primjenjivati protumjere, akcijske planove i strategije za upravljanje utvrđenim rizicima (društva Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod)
- uspostaviti odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa (društva Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška)
- istraživati sumnjive transakcije i skrivene odnose među pojedincima, organizacijama, drugim interesnim skupinama i događajima (društvo Drvna industrija Nova Gradiška)
- planom javne nabave obuhvatiti nabavu svih roba i usluga (društva Komunalac Davor i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška)
- urediti općim aktima zahtjeve (obveze) za izvješćivanjem o sumnji na prijeveru te zajamčiti anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevere (društva Brod-plin Slavonski Brod, Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod) i uspostaviti anonimne i povjerljive kanale dojava kojima zaposlenici i druge interesne skupine mogu ukazati na sumnjive aktivnosti (društva Drvna industrija Nova Gradiška i Komunalac Slavonski Brod).

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba navedenih preporuka pridonijela smanjenju mogućnosti prijevere (sprječavanje i ranije otkrivanje), povećanju svjesnosti i odgovornosti svih zaposlenika za važnost otkrivanja i izvješćivanja o sumnji na prijevere, uspostavljanju unutarnjih kontrola, analitičkih i drugih postupaka oblikovanih da se uoče i spriječe prijevere te djelotvornijem i učinkovitijem upravljanja javnim sredstvima.